

Analiza kosztów i korzyści we wniosku oraz załączniki finansowe dla Działania 1.3.2

Podstawowe informacje

Piotr Benedykciuk

Departament Analiz Finansowych NFOŚiGW

21.07.2016 r., Warszawa

Analiza kosztów i korzyści oraz załączniki finansowe a kryteria merytoryczne II stopnia

Cel: potwierdzenie wypełnienia wymagań stawianych przez poniższe kryteria merytoryczne II stopnia:

- **Kryterium nr 2. Poprawność analizy finansowej i ekonomicznej**

Zgodność z *Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020*, spójność i czytelność dodatkowych założeń, poprawność wyliczeń, w szczególności mających wpływ na wysokość dofinansowania.

- **Kryterium nr 6. Wykonalność finansowa projektu**

Sytuacja finansowa potencjalnego beneficjenta/operatora (wnioskodawcy) nie zagraża realizacji i utrzymaniu rezultatów projektu, potwierdzone, wiarygodne źródła współfinansowania projektu.

Analiza kosztów i korzyści

1. Wniosek o dofinansowanie.

- **Część C.** Koszt całkowity i koszt kwalifikowalny
- **Część D.** Przeprowadzone studia wykonalności, w tym analizy wariantów i ich wyniki
- **Część E.** Analiza kosztów i korzyści, w tym analiza ekonomiczna i finansowa, oraz ocena ryzyka

2. Studium wykonalności (Załącznik nr 4 do WoD)

zawierające analizę kosztów i korzyści (zgodnie z wymogiem określonym w pkt D i E wniosku) wraz z arkuszem kalkulacyjnym zawierającym model finansowo-ekonomiczny

Wniosek o dofinansowanie

(instrukcja sektorowa)

Część C. Koszt całkowity i koszt kwalifikowalny

- **C.1** Zestawienie kosztów
- **C.3** Obliczanie całkowitych kosztów kwalifikowalnych i wysokości dofinansowania UE - ostateczne dofinansowanie wynika ze **schematów**

Wniosek o dofinansowanie

(instrukcja sektorowa)

Część D. Przeprowadzone studia wykonalności, w tym analizy wariantów i ich wyniki

- **D.1** Analiza popytu – nie dotyczy
- **D.2** Analiza wariantów
- **D.3** Wykonalność wybranego wariantu

Wniosek o dofinansowanie

(instrukcja sektorowa)

Część E. Analiza kosztów i korzyści, w tym analiza ekonomiczna i finansowa, oraz ocena ryzyka

- **E.1** Analiza finansowa
- **E.2** Analiza ekonomiczna
- **E.3** Ocena ryzyka i analiza wrażliwości

Szczegółowy zakres analiz został określony w instrukcji sektorowej zawartej we wzorze wniosku o dofinansowanie.

Obliczeń należy dokonać w oparciu o „Metodykę wyliczenia maksymalnej wysokości dofinansowania ze środków UE dla Poddziałania 1.3.2 Wspieranie efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym” oraz o „Przykład liczbowy wyliczania luki w finansowaniu oraz wskaźników efektywności finansowej” (Załączniki 7 oraz 7.1 i 7.2 do Regulaminu Konkursu).

Załącznik nr 4 - Studium wykonalności

- zakres określony w załączniku nr 4
- tabele finansowe zamieszczone w Załączniku nr 5 do Wniosku o dofinansowanie:
 - koszty inwestycyjne przedsięwzięcia (Tabela nr 1),
 - plan finansowania przedsięwzięcia wraz z określeniem poziomu dofinansowania oraz struktura i źródła finansowania (Tabela nr 2),
 - sytuacja finansowa Wnioskodawcy w okresie bieżącym oraz za dwa lata wstecz - bilans, rachunek zysków i strat, rachunek przepływów pieniężnych, wraz z prognozą sprawozdań finansowych (bilans, rachunek zysków i strat, rachunek przepływów pieniężnych) w okresie odniesienia (Tabele nr 3-5)
- oszczędności w kosztach operacyjnych powstałe w wyniku realizacji Projektu, wskaźniki efektywności finansowej (NPV, IRR) oraz poziom dofinansowania wyliczone zgodnie z załącznikiem „*Metodyka wyliczenia maksymalnej wysokości dofinansowania ze środków UE dla Poddziałania 1.3.2 Wspieranie efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym*”,
- podsumowanie wyników przeprowadzonych analiz: analizy finansowej oraz analizy trwałości (w tym: analizy wskaźnikowej),

Załącznik nr 4 - Studium wykonalności

- aktywne arkusze z obliczeniami opartymi o następujące założenia:
 - ceny: **stałe, netto**;
 - finansowa stopa dyskontowa: **4%**;
 - okres odniesienia zastosowany w analizie finansowej: **10 lat**
 - okres odniesienia dla analizy trwałości: **10 lat** (jednak nie krótszy niż okres spłaty pożyczki preferencyjnej i okres spłaty kredytu komercyjnego/pożyczki komercyjnej);
 - założenia makroekonomiczne - zgodnie z dokumentem *Warianty rozwoju gospodarczego Polski*, o którym mowa w *Wytycznych...* w Podrozdziale 7.4 *Założenia do analizy finansowej*
- analiza finansowej trwałości inwestycji - wykazanie, że zasoby finansowe na realizację analizowanego projektu zostały zapewnione i są wystarczające do sfinansowania kosztów projektu a następnie eksploatacji w okresie odniesienia

(Obejmuje okres **min. 10 lat** od złożenia wniosku - jeśli inwestycja została rozpoczęta przed jego złożeniem lub **min. 10 lat** od planowanego momentu rozpoczęcia inwestycji, jednak nie krótszy niż okres spłaty pożyczki UE i/lub pożyczki NFOŚiGW)

Załącznik nr 4 - Studium wykonalności

- realizacja projektu nie powoduje zmiany przychodów (przychody w $W1=W0$)
- w analizie finansowej nie uwzględnia się zmian w kapitale obrotowym netto dla projektu
- w analizie trwałości nie uwzględnia się premii inwestycyjnej przysługującej w formie częściowego umorzenia udzielonej pomocy zwrotnej
- wartość rezydualna dla analizy finansowej i trwałości równa zero - zakłada się użytkowanie w tym samym celu budynków mieszkalnych po zakończeniu okresu odniesienia i brak uzyskania korzyści w wyniku np. sprzedaży obiektu
- analiza trwałości powinna potwierdzać $WPOD \geq 1,2$ (z wyłączeniem skutków prefinansowania projektu)
- dla projektów wymagających dofinansowania $FNPV/C \leq 0$ oraz $FRR/C \leq \text{stopa dyskonta użyta w analizie finansowej}$ (bez dofinansowania)

Analiza kosztów i korzyści

- analiza wykonana zgodnie z metodyką dotyczącą przeprowadzania analizy kosztów i korzyści (CBA) zawartą w Rozdziale 8 – Analiza kosztów i korzyści dokumentu *„Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020”* (MliR/H/2014-2020/7(01)03/2015).
- podstawowa różnica między analizą finansową i analizą kosztów i korzyści polega na tym, że ta pierwsza wykonywana jest z punktu widzenia beneficjenta, podczas gdy druga z punktu widzenia społeczeństwa.

Analiza kosztów i korzyści

- dla dużych projektów – co do zasady obowiązkowe jest przeprowadzenie pełnej analizy ekonomicznej
- analiza ekonomiczna polega na skorygowaniu wyników analizy finansowej o efekty fiskalne, efekty zewnętrzne i ceny rozrachunkowe (zalecenia metodologiczne w Przewodniku AKK).
- wartość rezydualna określana jest jako wartość bieżąca „przepływów ekonomicznych” (skorygowane jw. przepływy pieniężne z analizy finansowej) wygenerowanych przez projekt lub zastosowanie odpowiedniego wskaźnika konwersji w stosunku do oszacowanej wartości aktywów trwałych.
- analiza jest prowadzona w cenach stałych przy zastosowaniu społecznej (ekonomicznej) stopy dyskontowej = 5% (zgodnie z rozporządzeniem 2015/207).

Analiza kosztów i korzyści

- metodyka analizy kosztów i korzyści (analizy ekonomicznej)
- analiza kosztów związanych z realizacją przedsięwzięcia z punktu widzenia społeczności (jakościowa i ilościowa)
- analiza korzyści związanych z realizacją przedsięwzięcia z punktu widzenia społeczności (jakościowa i ilościowa), w tym skutki przedsięwzięcia dla zatrudnienia
- analiza ekonomiczna (o ile dotyczy), w tym obliczenie ekonomicznej wartości bieżącej netto (oczekiwany wynik $ENPV > 0$), i ekonomicznej wewnętrznej stopy zwrotu (oczekiwany wynik $ERR > \text{przyjętej stopy dyskonta}$) oraz obliczenie wskaźnika zdyskontowanych korzyści do zdyskontowanych kosztów B/C (oczekiwany wynik $B/C > 1$)

W przypadku dużych projektów obowiązkowe jest przeprowadzenie pełnej analizy kosztów i korzyści.

W przypadku projektów nie zaliczanych do dużych zaleca się, aby analiza ekonomiczna została przeprowadzona w sposób uproszczony i opierała się na oszacowaniu ilościowych i jakościowych skutków realizacji projektu.

Analiza ryzyka i wrażliwości

- wykonana zgodnie z *„Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020”* (MliR/H/2014-2020/7(01)03/2015) oraz zgodnie z *„Przewodnikiem po analizie kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych. Narzędzie analizy ekonomicznej polityki spójności 2014 – 2020”*.
- rozdział 9 – Analiza ryzyka i wrażliwości *„Wytycznych...”* **wymaga przeprowadzenia jakościowej analizy ryzyka oraz analizy wrażliwości**, która ma na celu wskazanie, jak zmiany w wartościach zmiennych krytycznych projektu wpłyną na wyniki analiz przeprowadzonych dla projektu (w szczególności na wartość wskaźników FNPV/C, FNPV/K i ENPV) oraz trwałość finansową. W ramach analizy wrażliwości należy również dokonać obliczenia wartości progowych zmiennych w celu określenia, jaka zmiana procentowa zmiennych zrównałaby NPV (ekonomiczną lub finansową) z zerem.

Analiza ryzyka i wrażliwości

Analiza ryzyka i wrażliwości jest obligatoryjna dla dużych projektów. Pozostałe projekty – zakres analiz określają **Wytyczne...**

- Analiza ryzyka oparta głównie na kryteriach jakościowych
- Jakościowa analiza ryzyka – elementy:
 - I – identyfikacja ryzyk i opracowanie ich listy,
 - II – opracowanie matrycy ryzyka (przykłady w Przewodniku AKK),
 - III – identyfikacja działań zapobiegawczych i minimalizujących,
 - IV – interpretacja matrycy, w tym ocena ryzyk rezydualnych.

W przypadku narażenia projektu na znaczące ryzyka rezydualne Przewodnik AKK zaleca przeprowadzenie analizy probabilistycznej – w tym przypadku ilościowa analiza ryzyka dotyczy jedynie projektów dużych.

Projekty generujące dochód

Projektami generującymi dochód w działaniu 1.3.2 POIiŚ będą projekty spełniające **łącznie** poniższe warunki:

- całkowity koszt kwalifikowany projektu ≥ 1 mln EUR
- zdyskontowane oszczędności uzyskane dzięki realizacji projektu przewyższają zdyskontowane koszty operacyjne projektu powiększone o koszty odtworzeniowe aktywów projektu, przy nieuwzględnianiu wartości rezydualnej

Wyliczenie wskaźnika luki w finansowaniu

- wskaźnik luki w finansowaniu projektu pozwala na pomniejszenie wydatków kwalifikowanych o **dochód generowany przez projekt** zgodnie z art. 61 rozporządzenia Parlamenty Europejskiego i Rady (UE) 1303/2013 i umożliwia oszacowanie wysokości dofinansowania z funduszy UE,
- dla projektów Poddziałania 1.3.2 jako dochód generowany przez projekt należy uwzględnić **korzyści w postaci zidentyfikowanych oszczędności kosztów**,
- podstawę do wyliczenia wartości wskaźnika luki w finansowaniu stanowi analiza finansowa przeprowadzona w oparciu o *Metodykę wyliczenia maksymalnej wysokości dofinansowania ze środków UE dla Poddziałania 1.3.2 Wspieranie efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym (Załącznik 7 oraz 7.1 i 7.2)*

Wyliczenie wskaźnika luki w finansowaniu

$$R = (DIC - DNR) / DIC$$

gdzie:

DIC - suma zdyskontowanych nakładów inwestycyjnych na realizację projektu, bez rezerw na nieprzewidziane wydatki,

DNR - suma zdyskontowanych dochodów powiększonych o wartość rezydualną

Obliczenie maksymalnej wysokości dofinansowania wynikającej z luki

$$EDB = R * KK * MaxCRpa$$

gdzie:

EDB – ekwiwalent dotacji brutto

R - obliczony wskaźnik luki w finansowaniu (%),

KK - całkowite niezdykontowane koszty kwalifikowane POIS lub PP (zł),

MaxCRpa - Maksymalny poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (zgodnie ze Szczegółowym opisem osi priorytetowych POIŚ 2014-2020 dla Poddziałania 1.3.2 wynosi 85%)

Ostateczna wysokość dofinansowania musi uwzględniać zasady opisane w Załączniku nr 7 „Metodyka wyliczenia maksymalnej wysokości dofinansowania ze środków UE dla Poddziałania 1.3.2 Wspieranie efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym...”

Współfinansowanie projektów w ramach I osi priorytetowej PO IiŚ 2014-2020 – PP NFOŚiGW

- **Forma dofinansowania:** pożyczka
- **Intensywność dofinansowania:** różnica między wysokością kosztów kwalifikowanych a kwotą dofinansowania ze środków FS
- **Oprocentowanie pożyczki:**
 - preferencyjne WIBOR 3M + 50 pb, nie mniej niż 2 % w skali roku
 - na warunkach rynkowych (oprocentowanie uzależnione od standingu Wnioskodawcy)
- **Okres finansowania:** wskazany we wniosku o dofinansowanie ze środków PO IiŚ, jednak nie dłuższy niż 15 lat (w uzasadnionych przypadkach max. 25 lat)
- **karencja w spłacie rat kapitałowych:** nie dłuższa niż 18 miesięcy od daty zakończenia realizacji przedsięwzięcia

Warunkiem przyznania dofinansowania jest podpisanie umowy o dofinansowanie przedsięwzięcia w ramach POIiŚ 2014-2020

Załączniki finansowe

- **Studium Wykonalności i analiza kosztów i korzyści** (zgodnie wymogami określonymi w pkt D i E formularza wniosku o dofinansowanie i załącznikiem 4 „Zakres studium wykonalności”) wraz z arkuszem kalkulacyjnym zawierającym model finansowo-ekonomiczny (załącznik 7.2) oraz z wynikowymi prognozami sprawozdań finansowych (załącznik 5)
- kopia dokumentów finansowych:
 - **sprawozdanie finansowe** (rachunek zysków i strat, bilans, rachunek przepływów pieniężnych) za ostatnie 3 lata sporządzone zgodnie z UoR wraz z opinią biegłego rewidenta oraz sprawozdaniem z badania;
 - **sprawozdanie F-01** za wykonany okres sprawozdawczy bieżącego roku (lub inne okresowe sprawozdanie finansowe);

Załączniki finansowe

Kopie dokumentów potwierdzających dostępność środków na sfinansowanie projektu (poświadczane przez osoby uprawnione do reprezentacji):

- **promesa udzielenia kredytu/pożyczki lub umowa pożyczki/kredytu** – w przypadku współfinansowania przedsięwzięcia z zewnętrznych źródeł,
- **udokumentowanie posiadania środków** - w przypadku współfinansowania przedsięwzięcia ze środków własnych, np.:
 - wyciągi z banku
 - uchwały Zarządu/Rady Nadzorczej/organów właścicielskich
 - wyciągi z KRS potwierdzające zarejestrowanie wniesionego kapitału

Zabezpieczenia

- podstawowe zabezpieczenie - **weksel własny „in blanco”** wnioskodawcy opatrzony klauzulą „bez protestu” wraz z deklaracją wekslową.
- dla beneficjentów, których sytuacja finansowa może stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa przekazanych środków publicznych, Instytucja Wdrażająca może żądać przedstawienia weksla in blanco z poręczeniem wekslowym (awal),
- w szczególnie uzasadnionych przypadkach, uzależnionych od wyników analizy sytuacji finansowej Beneficjenta, Instytucja Wdrażająca może żądać innych form zabezpieczenia dozwolonych prawem polskim.

Formy wzmocnienia podstawowego zabezpieczenia

1. Notarialne oświadczenie o poddaniu się rygorowi egzekucji w myśl art. 777 § 1 k.p.c.,
2. Poręczenie według kodeksu cywilnego,
3. Gwarancje bankowe,
4. Przelew / cesja wierzytelności,
5. Przystąpienie do długu,
6. Hipoteka,
7. Zastaw,
8. Cesja z umowy ubezpieczenia majątku stanowiącego zabezpieczenie wierzytelności NFOŚiGW,
9. Blokada środków pieniężnych na rachunku bankowym,
10. Blokada papierów wartościowych i środków pieniężnych na rachunku inwestycyjnym,
11. Nieodwołalne pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem (bankowym, inwestycyjnym, innym),
12. Inne przewidziane prawem formy zabezpieczeń.

Dziękuję za uwagę